

Vergadering: 19 april 2016
Agendnummer: 6
Status: Opiniërend
Portefeuillehouder: H. Blok
Behandelend ambtenaar J.Samplonius, 0595-447745
E-mail: gemeente@winsum.nl (t.a.v. J.Samplonius)

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:

Evaluatie Economisch beleid

Voorgestelde besluit:

1. Verder gaan met uitvoering van de meeste Actiepunten uit het Actieplan.
2. De samenwerkingsgedachte met alle betrokken partijen in het kernwinkelgebied vorm geven.
3. Uit het rapport van het Kenniscentrum Noorderruimte de aanbevelingen 2,4-7 overnemen, aanbeveling 1 pas op een later moment te doen en aanbeveling 8 niet over te nemen.
4. Het huidige detailhandelsbeleid continueren.

Inleiding:

Op het gebied van het Economisch beleid binnen onze gemeente, zijn er vanaf 2012 een aantal visies vastgesteld en onderzoeken uitgevoerd op onderscheiden thema's van ons Economisch beleid.

Te noemen zijn:

- Startnotitie economisch beleid (2012)
- Actieplan Economie 'Werken aan Winsum '2013-2016 (2013)
- Twee onderzoeken van de Hanzehogeschool als uitvoering van het Actieplan. Het eerste onderzoek ging over de ruimtebehoefte bij ZZP-ers binnen onze gemeente. Het andere onderzoek ging over de vraag welke vestigingsruimte er binnen het kernwinkelgebied van Winsum is of te maken is (2014).
- Een onderzoek van het Kenniscentrum Noorderruimte naar de actualiteit van onze detailhandelsvisie (2015)

Al deze documenten moeten in samenhang worden bekeken.

Daarnaast menen wij dat het goed is – zo tegen het einde van de looptijd van het Actieplan Economische Zaken – dit plan te evalueren.

Tot slot behoeft het advies van het kenniscentrum Noorderruimte over de actualisatie van onze detailhandelsvisie nog een bespreking. Het advies heeft wel als onderlegger gediend in de discussie over de invulling van Boogplein, maar is nog niet in uw raad aan de orde geweest.

Evaluatie Actieplan Economische Zaken

Bijgevoegd een evaluatienota van ons Economisch Actieplan.

Voorgesteld wordt de voorstellen en aanbevelingen (vrijwel geheel) over te nemen. Dat houdt in dat verder wordt gegaan met de meeste Actiepunten die nog zijn blijven liggen en dat de samenwerkingsgedachte met alle partijen in het kernwinkelgebied verder gestalte zal worden gegeven.

Wij zien het nadrukkelijk als een gezamenlijke opgave. De gemeente wordt vaak gezien als zijnde 'leading' in het proces. Dat beeld nuanceren we graag. De ondernemers zijn ons inziens zelf, gezamenlijk, verantwoordelijk voor het ondernemersklimaat in Winsum. Onze rol is faciliterend en ondersteunend. De afgelopen jaren is er zeker voortgang geboekt, ook in denken vanuit de ondernemers zelf. Het ondernemersplatform heeft weer de rol gekregen die het moet hebben. In die lijn blijven we graag samen optrekken. Maar dan ook nadrukkelijk met een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wat ons betreft is de reactie van het ondernemersplatform nog iets te veel gericht op actie vanuit de gemeente. Wij willen, vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid, ook toe naar een gezamenlijke actie.

Hierom doen wij nog geen voorstellen voor het verdere vervolg en ook de bestemming van het Uitvoeringsbudget. Daar zijn wel ideeën voor zowel bij onszelf als bij het Ondernemersplatform. Wij willen daar echter eerst beter over in gesprek met het Ondernemersplatform. Met name de vraag over de inzet van de ondernemers zelf willen wij daar aan de orde hebben.

Evaluatie/actualisatie van onze detailhandelsvisie.

Op ons verzoek heeft het kenniscentrum Noorderruimte van de Hanzehogeschool Groningen advies uitgebracht over de actualiteit van onze in 2009 vastgestelde detailhandelsvisie.

Het onderzoek van het Kenniscentrum diende al als onderlegger bij de besluitvorming over de inrichting van het Boogplein. Het rapport bevat echter nog andere aanbevelingen waarover een besluit moet worden genomen.

Onderstaand treft u ons advies aan.

In grote lijnen onderschrijft de onderzoeker nog steeds de visie van 2008/2009: een boodschappencentrum-plus dat voorziet in de dagelijks frequent benodigde artikelen (brood, vlees, groente, zuivel en drogisterij-artikelen), aangevuld met een beperkt niet dagelijks modisch aanbod en daghoreca. De belangrijkste trekkers zijn de supermarkten met als belangrijkste subtrekkers enkele landelijke ketens zoals bijvoorbeeld Hema en Blokker. Deze ambitie vergelijkend met de huidige situatie, constateert het Kenniscentrum dat de “plus” erg onder druk staat. Uw raad weet inmiddels ook, dat het moeilijk is om een trekker te vinden die de “plus” in het boodschappencentrum -plus principe kan versterken. De plus (soms ook wel ‘recreatief winkelen of ‘fun-shoppen’ genoemd) komt nog verder in het gedrang als bedacht wordt, dat de consument zich voor het recreatieve winkelen steeds meer op de grotere centra richt. In een dergelijke situatie wordt de beleving, sfeer, aantrekkelijke openbare ruimte, service door de retailers steeds belangrijker voor de consument. De kern Winsum heeft die kwaliteiten al, aangevuld met recente maatregelen uit het project ‘vitalisering kom Winsum’. Maar vooral op het gebied van het toerisme is hier naar de mening van het Ondernemersplatform veel meer uit te halen.

Ook over de vraag of reguliere detailhandel moet worden toegestaan op het bedrijventerrein Het Aanleg blijft de onderzoeker de beleidslijn van 2009 onderschrijven: alleen grootschalige en volumineuze detailhandel. Een ander beleid gaat ten koste van het centrum en zal er zeker toe leiden dat de gewenste ‘plus’ niet gehaald wordt.

Om een goed antwoord te kunnen geven op de vraag welke eisen de Retail in het dorp Winsum stelt aan de bereikbaarheid en de parkeervoorzieningen, is het goed daarover eerst met het Ondernemersplatform een discussie aan te gaan over het ware karakter van Winsum: een dorp voor (ook) recreatief winkelen, of een dorp met het accent op boodschappen doen. Het eerste vraagt namelijk om autoluwheid, het tweede om autonabijheid. Ook de Sociaal Economische Raad voor Noord-Nederland bepleit het belang van helderheid over het karakter, omdat de benadering per soort verschillend is: een funcentrum (de ‘plus’) vraagt om het stimuleren van de Retail en het uitstralen van authenticiteit, een boodschappencentrum vraagt om keuzes wat wel en niet in stand kan worden gehouden. De onderzoeker spreekt zich al vast uit: Winsum is vooral een boodschappencentrum dat vraagt om autonabijheid en goede parkeervoorzieningen. Een onderwerp waarin gemeente én ondernemers gezamenlijk naar oplossingen moeten zoeken.

Wij zijn nog niet zover dat wij onze ambitie van boodschappencentrum-plus al laten varen.

Dat leidt tot de volgende aanbevelingen van de onderzoeker:

1. Door middel van parkeertellingen nagaan hoe de bereikbaarheid en het parkeren in het kernwinkelgebied verbeterd kan worden. Tegelijk kan dan het effect van de blauwe zone worden gemeten.

Voorstel: Pas op het moment dat de blauwe zone in het noordelijke deel van het centrum wordt geëvalueerd (september 2017), deze tellingen doen.

2. Passantentellingen houden om een goed beeld te krijgen wie er in het centrum van Winsum inkopen doet.

Voorstel: deze aanbeveling overnemen en i.o.m. het Ondernemersplatform (laten) uitvoeren.

3. Aanbeveling m.b.t. het Boogplein is al voldoende door uw raad besproken.

4. Versterken van het unieke historische karakter van de kern van Winsum dat met het water en de historische panden zo uniek is dat dat de consumenten langer in de kern vast moet kunnen houden.

Voorstel: deze aanbeveling overnemen. In overleg met het Ondernemersplatform verder gaan uitwerken en nagaan op welke wijze de ondernemers daar zelf een rol in kunnen/moeten spelen. Heeft tevens raakvlakken met ontwikkeling Boogplein en Winsum-West.

5. Samen met het Ondernemersplatform oppakken van de ideeën uit 2010 om te komen tot verbetering van de buitengevels en de uitstraling van de winkelpanden.

Voorstel: aanbeveling overnemen. Met dien verstande dat het eerdere initiatief tot weinig daadwerkelijke actie heeft geleid. In overleg met de ondernemers gaan we kijken wat daarvan de oorzaak was en of, en zo ja, hoe we hier positiever gevolg aan kunnen geven. Hiervoor reserveren we € 20.000 uit het restant budget.

6. Jonge ondernemers met de oudere winkeliers in contact brengen om te kijken of er niet alsnog een nieuwe ondernemer gevonden kan worden die de winkel of een andere activiteit in die winkel wil voortzetten.

Voorstel: aanbeveling overnemen. Over de vorm waarin met het Ondernemersplatform overleg voeren. Deze aanbeveling komt voort uit het onderzoek van de Hanzehogeschool van 2014 over de fysieke ruimte in de kern van Winsum. In dat onderzoek is geconstateerd, dat veel ondervraagde retailers op termijn stoppen met hun winkel zonder dat de opvolging geregeld is.

Een probleem dat niet alleen in Winsum speelt. Om die reden zal dit ook een thema zijn dat in RGA verband zal worden besproken voor een gezamenlijke aanpak.

7. In combinatie met aanbeveling 9: samenwerken van alle betrokkenen in het centrum van Winsum om de toekomstige problemen, verwoord in de aanbevelingen, te lijf te gaan. Hiertoe een extern coördinator aantrekken. Binnen die samenwerking is één van de thema's het komen tot een andere wijze van huurvaststelling.

Voorstel: Het nut van samenwerking met alle partijen onderschrijven en als voorwaarde stellen. Het aanstellen van een 'centrummanager' onderschrijven wij. Echter, ons uitgangspunt hierbij is dat wij als gemeente niet alleen de opdrachtgever moeten zijn. Misschien zelfs juist niet de opdrachtgever zijn, maar dat de ondernemers dat zelf zijn. In ieder geval willen we toe naar een gezamenlijke opdrachtformulering. Samen 'eigenaar' zijn van deze opdracht. Voorshands willen we € 30.000 hiervoor reserveren uit het restant budget.

8. De Boogbrug weer openstellen voor het gemotoriseerd verkeer als uit het passantenonderzoek blijkt dat er in het centrum van Winsum vooral boodschappen worden gedaan.

Voorstel: een thema dat regelmatig terug keert.

Voorshands is in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) geadviseerd de brug omwille van de verkeersveiligheid niet open te stellen voor gemotoriseerd verkeer. Een verdere discussie hierover achten we niet zinvol.

Advies Ondernemersplatform

Wij zijn gelukkig met het feit, dat het Ondernemersplatform haar advies heeft gegeven over de evaluatie van het Actieplan. Een teken dat het platform echt werk wil maken van de professionalisering. Helaas is het nog niet gelukt een onafhankelijk voorzitter te vinden. Tot die tijd neemt de voorzitter van de Ondernemersvereniging gemeente Winsum (OVgW) die taak ad-interim op zich.

In bijgaande evaluatienota zijn wij al ruimschoots in gegaan op de adviezen van het platform.

Ook in wat bredere zin heeft het platform adviezen gegeven, c.q. oproepen gedaan.

Voor het **Samenwerken aan, de toekomst van**, Winsum, meent het platform dat er andere cultuur nodig is.

Ondernemers dienen zich professioneler te gedragen en niet meer in wij/zij denken. Juist door met één stem te spreken kan invloed worden uitgeoefend. Het gemeentebestuur zou thema's niet (langer) moeten politiseren, maar snel met oplossingen komen, verheven boven partijpolitiek. Stap over grenzen heen, zo is de oproep van het platform en hak knopen door.

Burgemeester en wethouders moeten met onverzettelijkheid besluiten durven nemen, ook als ze ingrijpend zijn.

Concreet noemt het platform een aantal thema's waar die uitdagingen liggen. Daarnaast een pleidooi om meer met de toeristische potentie van Winsum te doen.

De oproep van samenwerking onderschrijven wij van harte. Wij zijn blij dat er nu ook een partner is vanuit de ondernemers (lees: het platform) om vanaf die kant die rol te nemen. In die rol en nadat het platform is verbreed met de toeristische sector, achten wij het platform een belangrijk scharnierpunt tussen wat ondernemers willen, wat wij willen en kunnen en wat realiseerbaar is. In die bredere samenstelling kan ook goed worden nagedacht over de uitbouw van de toeristische potentie. Hoewel ervaringen vanuit het verleden ons hebben geleerd dat de R&T sector binnen onze gemeente klein is en daarom geen vuist kan maken, gaan wij graag met het platform en de sector het gesprek aan. Het feit, dat de Economic Board (EB) sinds 1 maart j.l. een programma manager Recreatie & Toerisme heeft aangesteld die 2 jaar de tijd krijgt daar een ontwikkeling in te realiseren, biedt perspectief. De ondernemers uit de sector zullen daarin echter de lead moeten hebben (De EB is er namelijk primair voor de ondernemers om die te faciliteren, niet de overheden). Voor het overige menen wij dat noch wij, noch uw raad overtuigd hoeft te worden van nut en noodzaak van ontwikkelingen op het Boogplein en in Winsum-West.

Ondanks het feit dat wij verheugd zijn over de versterking van het platform, zien wij echter nog te weinig daadwerkelijk commitment van alle ondernemers, een te afwachtende houding bij de ondernemers en een te grote afhankelijkheid van de gemeente. Iets wat het platform zelf ook al aan geeft. Wij willen ons er meer van vergewissen of die wil er daadwerkelijk is alvorens als gemeente meer initiatieven te nemen, c.q. meer middelen beschikbaar te stellen.

Financiële consequenties:

Op blz 8 van de evaluatienota (als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd) is de financiële paragraaf opgenomen. Het budget uitvoering Actieplan Economische Zaken is (nog) toereikend.

Bijlagen:

Evaluatienota

Achterliggende documenten:

- Advies Ondernemersplatform
- Rapport Kenniscentrum Noorderruimte actualisatie detailhandelsvisie
- Rapport Hanzehogeschool over vestigingsruimte in het winkelhart van Winsum
- Idem over de ruimtebehoefte van ZZP-ers
- Advies SER Noord-Nederland over de Noordelijke retailagenda

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester

drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendnummer:

Vergadering:

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t :

1. Verder te gaan met uitvoering van de meeste Actiepunten uit het Actieplan.
2. De samenwerkingsgedachte met alle betrokken partijen in het kernwinkelgebied vorm te geven.
3. Uit het rapport van het Kenniscentrum Noorderruimte de aanbevelingen 2,4-7 overnemen, aanbeveling 1 pas op een later moment te doen en aanbeveling 8 eerst nog verder te bespreken met het Ondernemersplatform.
4. Het huidige detailhandelsbeleid continueren.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,